

ת"פ 57518/04/13 - מדינת ישראל נגד אצנף טדסה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 57518-04-13 מדינת ישראל נ' טדסה
בפני כב' השופטת איטה נחמן
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אצנף טדסה

25 נובמבר 2014

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד יניב פרטוק

הנאשם וב"כ עו"ד קרן נחמן סנגוריה ציבורית

פסק דין

1. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, המייחס לו תקיפת סתם, עבירה על סעיף 379 בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"); ותקיפה חבלנית, עבירה על סעיף 380 לחוק.
2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 24.12.11 בשעה 03:00 או בסמוך לכך, בעיר ראשון לציון, פנה הנאשם יחד עם אחרים למתלוננים ושאל לפשר מעשיהם במקום וטיב הקשר בניהם. המתלוננת השיבה כי הינם חברים וביקשה כי יעזבו אותם לנפשם. בתגובה, החלו הנאשם והאחרים לגדף את המתלונן, זה נבהל מהתנהגותם ופתח במנוסה מהמקום. בהמשך, תוך מנוסה מהמקום, מעד המתלונן, או אז תקפו אותו הנאשם והאחרים בבעיטות ובאגרופים לכל חלקי גופו ושברו על ראשו בקבוק אלכוהולי העשוי מזכוכית. כל אלה תוך שהם הודפים את המתלוננת לאחור, תוך שזו צועקת לעזרה ומונעים ממנה את האפשרות לסייע למתלונן. בהמשך, ברחו הנאשם והאחרים מהמקום כשהם מותירים את המתלונן שרוע ומדמם על המדרכה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם והאחרים, איבד המתלונן את הכרתו, פונה ברכב אמבולנס לבית החולים ואובחנו אצלו חתך בקרקפת וצרציה בצד שמאל של המצח.
3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ונשלח לקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו. לפי ההסדר, עמדת המאשימה תהא להרשעה והשתת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי קנס ופיצוי, כשהסנגורית רשאית לעתור לבחון הימנעות מהרשעה.
4. לתיק בית המשפט הוגש תסקיר שירות המבחן, אשר סקר את נסיבות חייו של הנאשם, לא ארחיב בנושא מחמת צנעת הפרט, אך אציין כי הנאשם נעדר עבר פלילי, בן 21, רווק, יליד אתיופיה אשר עלה ארצה עם

משפחתו בגיל 5. הנאשם סיים 9 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. כיום משרת בחיל הים, לדבריו, שירותו הצבאי נדחה עקב ההליך הפלילי, והתגייס לצה"ל זה מכבר. הנאשם ביטא מוטיבציה להשלים את שירותו הצבאי במלואו. קצינת המבחן מתארת מכתב שהתקבל לשירותם מעובד קידום נוער בעיריית ראשון לציון, אשר היה בקשר עם הנאשם במשך 5 שנים ומתאר כי לאחר נשירתו של הנאשם ממסגרת הלימודים סייע לו להשתלב בתחום התעסוקה וליווה אותו כמדריך חברתי בשעות אחר הצהריים. עובד קידום הנוער, תיאר את הנאשם כבחור בעל מוטיבציה להשתלב בצורה נורמטיבית בחברה כבוגר ובעל נתונים אישיים טובים ופוטנציאל להצלחה בעתיד. אשר לעבירה נשוא כתב האישום המתוקן, תיאר הנאשם בפני קצינת המבחן, כי ביום האירוע חזר מבילוי חברתי והיה נתון במצב של ערפול חושים ותחת השפעת אלכוהול. התקשה להסביר את השימוש המופרז שעשה באלכוהול באותו היום. תיאר כי זוכר הוא במעורפל את האירוע אולם זוכר כי המתלונן הותקף באופן קשה. הנאשם התקשה לקחת אחריות על מעשיו ולערך התבוננת מעמיקה אודות דפוסי התנהגות מכשילים בעת ביצוע העבירה. הנאשם בנוסף, גילה יכולת נמוכה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן. הנאשם מסר כי אינו חושב שזקוק לטיפול בעת הנוכחית אלא הוא ממוקד בשירותו הצבאי ורצונו בחודשים הקרובים לשרת כלוחם. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם אינו ער לחומרת מעשיו והשלכותיהם, כמו גם התרשמה כי אינו מעוניין לבחון את הנסיבות שהובילו לשתיית אלכוהול מופרזת ואת רמת התוקפנות והאלימות הקשה שנשקפה מהתנהגותו. כמו כן, התרשמה כי אינו מרגיש צורך לעבור תהליך טיפולי בשירותם. לעניין הישנות העבירות, התרשמה קצינת המבחן כי הסיכון להישנות ביצוע העבירות בעתיד הינו בינוני. עוד התרשמה כי הנאשם הינו צעיר בגילו אשר נפלט ממסגרת חינוכית בשל בעיות התנהגות וקושי בקבלת סמכות ונמצא מאז היותו צעיר ללא מסגרת מאורגנת ועבד בעיקר בעבודות מזדמנות. כמו כן התרשמה כי לאור גילו הצעיר ומאפייני אישיות ילדותיים, נוטה הוא להגיב באופן אימפולסיבי בסיטואציות שונות מבלי לשקול השלכות וחומרת מעשיו. ציינה עוד, כי מתחילת חודש אוקטובר, נותק הקשר עם הנאשם. אשר לעונש, העריכה קצינת המבחן כי לאור העדר התובנה לעניין חומרת מעשיו ומצבו, אין לסיים ההליך באי הרשעת הנאשם בדין, וכי יש להשית עליו ענישה מרתיעה אשר תסייע לו להבין את חומרת מצבו.

5. ב"כ המאשימה, בטיעוניה לעונש, הפנה עובדות כתב האישום המתוקן ותסקיר שירות המבחן שהתקבל בעניינו. לגישתו, תסקיר שירות המבחן הינו שלילי, שכן במהלך האבחון התרשם שירות המבחן כי קיימת בעיית שתיית אלכוהול מופרזת אך לא קיימת נכונות לטיפול בבעיה. ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם ניתק את הקשר עם שירות המבחן, לא ענה לניסיונותיהם ליצור עמו קשר ועל כן המלצת שירות המבחן היא השתת ענישה מרתיעה אשר תסייע לו בהבנת חומרת מצבו. עוד טען כי מדובר בנאשם אשר לא בחל באמצעים ופגע במתלונן בקלות בלתי נסבלת מבלי שיש לקורבן יכולת להגן על עצמו. ציין עוד כי הנאשם אינו מפנים את החומרה בנקיטת אלימות וכי על בית המשפט להעביר מסר כי על נקיטת אלימות, גם אם הוא צודק לדעתו, יש מחיר, ואדם יורשע בביצוע אלימות. עוד טען כי כשהצדדים הגיעו להסדר, המאשימה הלכה לקראת הנאשם אשר הינו בגיר-צעיר, והציגה ענישה של מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. ב"כ המאשימה הפנה את בית המשפט לפסקי דין שונים בהם על הנאשמים הושתו עונשי מאסר בפועל. על כן, הוא עתר להרשיע את הנאשם, ולהשית עליו עונש של מאסר בפועל לריצוי על דרך עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

6. ב"כ הנאשם, בטיעוניה לעונש, ביקשה מבית המשפט שלא להרשיע את הנאשם במיוחס לו. הסנגורית הפנתה לכל השתלשלות העניינים בתיק, החל בהצהרת המדינה כי יחזרו מכתב האישום על מנת שיגישו

מחדש בבית המשפט לנוער שכן היה ספק אם הנאשם קטין או בגיר. בהמשך, לעניין גילו של הנאשם, ניתנה החלטה על ידי בית משפט זה, לפיה הנאשם היה בגיר בעת ביצוע מעשיו. כל אלה גרמו לעינוי דין, כמו גם הימשכות ההליכים אשר גרמו לגיוסו של הנאשם רק בגיל 20. טענה בנוסף, כי הנאשם כיום גויס לחיל היום אך מעוניין להיות לוחם קרבי. עוד ציינה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, אשר גדל בשכונת מצוקה בעיר ראשון, לצד הורים אשר לא היוו לו מסגרת או תמיכה. הנאשם נפלט ממערכת החינוך בחר שלא לפנות לעולם הפשע ולהסתבך בפלילים ועבד בעבודות שונות עד לגיוסו. הסנגורית טענה כי השירות הצבאי הוא מה שיציל את הנאשם וימנע ממנו להסתבך בשנית ולראיה טענה כי הנאשם כבר נמצא בשירותו הצבאי, ולא נפתחו לו בזמן זה תיקים פלילים נוספים. הנאשם מעוניין לשרת בצה"ל כלוחם צבאי, ולכן במידה ויורשע סיכוי נמוכים למימוש רצונו. כמו כן טענה כי גם תסקיר שירות המבחן מצוין כי הנאשם ללא מסגרת כלשהי ולכן לראשונה בחייו מבין את חשיבות הצבא כמקום שייתן לו מסגרת ומשמעת. כמו כן, טענה עוד כי קצינת המבחן ציינה כי אין לנאשם מוטיבציה לטיפול, אך ציינה כי נמצא הוא מזה 5 שנים בטיפול פרטני של עובד קידום נוער אשר מתאר הרתמות הנאשם לטיפול, היעזרותו בו, המוטיבציה שלו להשתלב בחברה כבוגר וכי הינו בעל נתונים אישיים טובים ופוטנציאל להצלחה. עוד מתאר העובד את משמעות הצבא עבור הנאשם, מסגרת אשר תקנה לנאשם כלים ששום מסגרת אחרת לא תעניק לו. עוד טענה הסנגורית לעניין ניתוק הקשר של הנאשם עם שירות המבחן, הסבירה את ניתוק הקשר עקב איבוד הטלפון שלו שכן הקשר נותק גם עימה. ולכן נראה כי הנאשם כלל לא ניסה להתחמק. לעניין שלילת הטיפול בבעיית האלכוהול, הנאשם אמר כי הוא מעוניין לחשוב על זה ולא מיד שלל את האופציה לטיפול. כמו כן, טענה לעקרון השוויון והענישה, כי יש לייחס חשיבות לכך שהנאשם ביצע העבירות יחד עם אחרים, אשר בעניינם המדינה חזרה מכתב האישום למעט אחד, קטין שקטן מהנאשם בכמה חודשים, אשר נשפט בבית המשפט לנוער, בסיום ההליך לא הורשע לסיים את ההליך בדרך של טיפול. הסנגורית הפנתה להודאת הנאשם במיוחס לו, שיתופו פעולה עם המשטרה ונטילתו אחריות בהזדמנות הראשונה. הסנגורית הגישה פסיקה מאת בית המשפט העליון לעניין שפיטת נאשמים קטינים-בגירים והעונש שהושת עליהם. על כן, היא עתרה להימנע מהרשעת הנאשם ולהסתפק בהשתתפותו של צ"צ.

7. הנאשם בדבריו האחרונים, הביע צער על מעשיו, הפנה לעובדה כי האירוע התבצע לפני 3 שנים, וכי כיום משרת מזה 6 חודשים ומעוניין להיות לוחם קרבי, אך ההליך הפלילי מעכב אותו.

שאלת הרשעת הנאשם:

8. לאחר שהתרשמתי מטענות הצדדים, המלצת שירות המבחן ומכלול נסיבות העניין, נחה דעתי כי יש להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

ככלל הוא, כי משעבר נאשם עבירה המיוחסת לו בכתב האישום, הוא יורשע ויענש כהוראת האינטרס הציבורי ולשם הגשמת מטרות הענישה.

בע"פ 2513/96 מ"י נ' שמש, פד"י נ (3) 682, נפסק כי:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להמנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת שוויון לפני החוק". (שם בעמ' 638)

בע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י, פדי נב (3) 337, נקבע כך:

"...הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל". (שם בעמ' 342)

בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה. לא התרשמתי כי נסיבות שכאלו מתקיימות בעניינו של הנאשם שבפניי. הנאשם פגע באופן חמור ביותר בגופו של אחר, ללא כל סיבה, בקלות דעת וללא כל מחשבה. כל חטאו של המתלונן הוא שנמצא היה במקום בו היו גם הנאשם וחבריו. הנאשם לא עצר אף לא לרגע ותקף את המתלונן באופן אלים, ואף תירץ תקיפה זו בשתייה מפורזת של אלכוהול באותה עת. תופעה זו של אלימות המתפשטת ברחובות בין צעירים, לעיתים על רקע צריכת משקאות משכרים, יש להוקיע מהחברה ומצווה על בית המשפט להחמיר בענישת עבריינים אלה הפוגעים בהתנהגותם האלימה בשלמות גופם ובביטחונם של אחרים.

על כן, לא מצאתי כי הנאשם עומד בתנאים הקבועים בפסיקה לצורך הימנעות מהרשעה.

דין:

9. כמצוות המחוקק בסעיף 40 ג' (א) בחוק, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40 ב' בחוק, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

הערך החברתי שנפגע:

10. במעשיו פגע הנאשם בערך חברתי בדמות שלמות גופו והאוטונומיה של הקורבן על גופו. פגיעה בערכים חברתיים אלו הינה קשה, חמורה ומשמעותית ועל רקע של מה בכך.

מדיניות הענישה הנהוגה ומתחם העונש ההולם:

11. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הודה הנאשם, מתחשבת בצורך במאבק בנגע האלימות ובתפקיד בית המשפט, בהעברת מסר מתבקש, באמצעות השתתפות עונשים חמורים על מי שפוגע במעשיו במאבק בנגע זה.

על כך עמד בית המשפט העליון בע"פ 6999/09 שריתח נ' מ"י, תק-על (2010) 1385, שם נקבע:

"אל מול אלימות שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה מאחורי סורג וברית. מצווים אנו ליתן ידנו למלחמה העיקשת בתופעת הבריונות שפשטה בארצנו, וידע כל מי שנוטל לעצמו את החרות לנהוג באלימות, כי הוא עלול לשלם על כך בחרותו. "יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד".

כאשר בית המשפט גוזר את דינו של נאשם, שלא במסגרת הסדר כלשהו, עליו לפעול במסגרת תיקון 113 בחוק, באשר לעקרונות ולשיקולים המנחים בענישה ובטכניקה ובמתווה המפורטים בתיקון. שונים הם פני הדברים באותן מקרים בהם גזירת הדין נעשית במסגרת הסדר טיעון לעניין העונש, בין אם מדובר בהסדר סגור, הסדר טווח או רף עליון. במקרים אלה חובה על בית המשפט הגוזר את הדין, גם על פי פסיקת בית המשפט העליון, ליתן משקל משמעותי למספר שיקולים ואינטרסים שאינם בהכרח חלק מאותם עקרונות המפורטים בתיקון 113 בחוק כגון: האינטרס בעידוד הסדרי טיעון, מכלול השיקולים שעמדו ביסוד ההסדר ואינטרס הציפייה של הנאשם כי ההסדר יכובד. ראה בעניין זה ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז (2002) 577 (1) בעמ' 607-608, כך גם קבעו בתי המשפט לאחר חקיקת תיקון 113: ת.פ. (מחוזי, י-ם) 27505-06-12 מדינת ישראל נ' אבו חרתיה (מיום 27.12.12) ות.פ. (מחוזי, ב"ש) 5093-02-10 מדינת ישראל נ' גיאמי (מיום 18.2.12). יש לזכור כי ברקע האינטרס בכיבוד הסדרי טיעון עומדת הנחת העבודה כי התביעה, כמי שמופקדת על אינטרס הציבור, פועלת בתום לב ומשיקולים ענייניים והסדרי הטיעון אותם מגבשת מתיישבים עם העקרונות והשיקולים המנחים בענישה שנקבעו במסגרת תיקון 113 בחוק.

כי יש לראות ברף הענישה העליון שאליו הגיעו הצדדים כרף הענישה הראוי בהתאם לעקרונות המנחים בתיקון 113 בחוק ויש לגזור את העונש לפיו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

12. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות:

התכנון שקדם לביצוע העבירות, הנאשם ביצע את מעשיו על רקע שתיית אלכוהול באופן מופרז, והיותו נתון בשל כך במצב של ערפול חושים. כך שלא ניתן לקבוע כי קדם להם תכנון. **חלקו של הנאשם בביצוע העבירות**, לא ניתן לומר

כי חלקו של הנאשם בביצוע המעשים הינו העיקרי, שכן ביצוע המעשים היו בצוותא חדא עם אחרים שזהות חלק מהם אינה ידועה.

הנזק שנגרם מביצוע העבירות, הנאשם והאחרים פגעו קשות בשלמות גופו של המתלונן, גרמו לחבלה עת שברו בקבוק זכוכית על ראשו של המתלונן, חתך בקרקפתו של המתלונן אשר נסגר בסיכות ובתפרים ולצרציה בצד שמאל של מצחו.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, הם שתיית אלכוהול ועניין של מה בכך.

לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול במעשיו או את משמעות מעשיו, הוא אינו קרוב לסייג לאחריות הפלילית ויכל להימנע מהמעשים עליהם הייתה לו שליטה מלאה, למרות שביצע המעשים בהיותו נתון תחת השפעת משקאות משכרים.

חריגה ממתחם העונש הראוי:

13. סעיף 40ד(א) בחוק קובע כי חריגה ממתחם העונש ההולם תהא אך אם בית-המשפט מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם. מדובר במעורבות ראשונה ויחידה של הנאשם בפלילי, הנאשם הודה במיוחס לו. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם התבטא באופן בו אינו חושב שזקוק לטיפול בעת הנוכחית וכי אינו מעוניין לבחון הנסיבות שהובילו לשתיית אלכוהול ואת רמת התוקפנות והאלימות הקשה שנשקפה מהתנהגותו. לדעת שירות המבחן, לא קיימת נכונות אמיתית לפעול ולקדם נושא הטיפול. ולכן חריגה קיצונית בדמות הימנעות מהרשעתו של הנאשם לא מתאימה וראויה במקרה זה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

14. כמצווה על בית המשפט בסעיף 40יא בחוק, יש לקחת בחשבון, בעת ענישת הנאשם, את נסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. במקרה דנן נסיבות אלו נלמדות מטיעוני ההגנה, מתסקיר שרות המבחן ומדברי הנאשם.

מדובר בנאשם בן 21, הודה בכתב האישום המתוקן וחסך זמן שיפוטי, הביע צער וחרטה בגין מעשיו ונטל אחריות, מסויגת, עליהם, חלפו כשלוש שנים מאז ביצוע העבירות. כיום הנאשם חייל ונמצא בשירות סדיר בצה"ל, ומבקש לעבור ולבצע שירות משמעותי ולשרת כלוחם. הוגש מכתב מטעם עובד קידום הנוער שהיה בקשר עם הנאשם מזה כחמש שנים, בו הוא מתאר את הנאשם כבחור בעל מוטיבציה להשתלב בצורה נורמטיבית בחברה כבוגר ובעל נתונים אישיים טובים ופוטנציאל להצלחה בעתיד. אך אין באלו כדי לקבל את עתירת ההגנה הסלחנית ולהימנע מהרשעת הנאשם.

15. לאור האמור, מרשיעה את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן: תקיפה סתם, עבירה על סעיף 379 בחוק ותקיפה חבלנית, עבירה על סעיף 380 בחוק ומשיתה עליו את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירות כנגד גוף.

ב. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.

ג. פיצוי בסך 3,000 ₪ למתלונן, ע"ת/2.

הקנס והפיצוי ישולמו ב - 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.15 וב - 1 לכל חודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום במועדו תעמוד מלוא יתרת הקנס לפרעון מיידי.

כל סכום שיופקד בקופת בית המשפט יזקף תחילה לטובת הפיצוי.

המאשימה תודיע למתלונן על פסיקת הפיצוי לטובתו ותעביר למזכירות בית המשפט בתוך 3 ימים את פרטיו העדכניים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ג' כסלו תשע"ה, 25/11/2014 במעמד הנוכחים.

איטה נחמן , שופטת